

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
------------	-----------	---------

תל אביב	19:05	20:06	20:50
ירושלים	19:03	20:09	20:54
חיפה	19:06	20:07	20:51

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

דגל המנון וצפירה

המדינה לקחו מאיתנו את המצוות והשאירו לנו רק שלש...

כלי עוצמתי

אנו עומדים בעיצומם של ימי ספירת העומר, הימים בהם אנו מתכוונים לקבלת התורה, מתקדשים ומתרגשים לקראת קבלת המתנה הטובה בעולם - מתנת התורה היקרה. בפרשת השבוע הצטוונו לספור את ספירת העומר, לטהרנו ולזכנו לקראת קבלת התורה המתקרבת.

והנה, דווקא בימים האלו, חווה עם ישראל את אחת הטרגדיות הקשות והמזעזעות, בפטירתם בטרם עת של 24,000 תלמידי רבי עקיבא, ענקי התורה וגדולי התנאים, בשל סיבה אחת ויחידה: לפי שלא נהגו כבוד זה באה'.

זה מחייב מחשבה, מחייב להעמיק את ההתבוננות עד כמה חשוב וקריטי הצורך של אדם בכבוד בסיסי, עד כמה הוא חיוני עבורו. אדם שמכבדים אותו - החיים שלו שונים, הוא מרגיש טוב עם עצמו, זה נותן לו דחף להתקדם, מזניק אותו להצלחה. אדם שזוכה ליחס מכבד, למילה טובה, להתייחסות ראויה - מרגיש חשוב, זה מחייב אותו, זה נותן לו כוחות!

מובן מאליו, כי בהיפוך הדברים, כשאדם לא זוכה לכבוד והערכה אלא מתנהגים כלפיו בזלזול, מתייחסים אליו בהתנשאות, אמירות פוגעניות או התנהגות שמקטינה את מעמדו - יש לדבר השלכה דרמטית, השפעה שלילית חדה ובטוחה על כל האישיות שלו, המהות שלו מושפלת, הוא חש עפר ואפר ואינו מתקדם, אינו שואף, אינו נדחף קדימה. היחס המכבד הוא קריטי להצלחת האדם, הוא הבסיס הראשוני למריחתו.

דווקא לכן, כה חשוב לאמץ את המסר העולה מימים אלה, להטמיע בנפשנו ולהחדיר בליבנו את חשיבות היחס המכבד ועד אדם, מראש הקהל הנכבד ועד לסנדלר העיירה, מנגיד הקהילה ועד הפחח השכונתי, מראש העיר ועד המנקה העירוני. כולם כולם בני אדם, צריכים יחס מכבד, התייחסות מכובדת אליהם היא כאווריר לנשימה עבורם!

נורא! אבל צפירה, רחמנא ליצלן, לא עמדו בצפירה, נורא נוראות.

המנון - אסור לזוז באמירת המנון, כמו קדושת כתר. כשהיה הצונאמי בתאילנד שמעו שם קריאות "שמע ישראל", למה הם לא אמרו "עוד לא אבדה תקותנו" - בתוך לב של כל יהודי הוא יודע את האמת.

לפני שנים, היתה בארץ להקת בת שבע, עשו צחוק משיר "חד גדיא" אז צעקתי על זה בדרישה שלי, אבל כל הארץ שקטה. אם היו עושים כך להמנון הלאומי, כל העולם היה נחרב. **מה המטרה שלהם?** לומר שהתפילין והמזוזה השבת והתורה חלילה כלום, והחגאות שלהם וה"ערכים" שלהם קודש. ואנחנו נאמר להם: ה"מצוות" שלכם אפס, והתורה הקדושה להבדיל קודש קדשים, התורה היא חיינו ונשמת אפינו ובה נהגה יומם ולילה!

הם חרטו על דגלם כפירה באלקי ישראל, כהנא ע"ה אמרו בכנסת "בעזרת השם" והם אמרו לו כאן בכנסת המינים אסור לומר בעזרת השם. רובו של עם ישראל אוהב את התורה והמסורת, רשעים כופרים שונאי תורה, **הדגל שלנו זה התורה! זה הדגל שלנו! הדגל שלנו זה התפילין השבת והמזוזה!** לא נתצרו את עם ישראל דרך הדרך האחורית! כל מי שנשמה בקרבו צריך לרתוח על הדברים, רק התקשורת מקררת לנו את ההרגש היהודי.

יש טוענים שיש בארץ כפייה דתית, האמת היא להפך, יש בארץ כפייה חילונית לא כפייה דתית. מכריחים אותך לעמוד בצפירה, לעמוד בהמנון, להניף את הדגל שלהם. נכנסים כתבים לבני ברק בזמן הצפירה ומצלמים חרדים לראות "מי לא עומד בצפירה" - לזה לא קוראים כפייה חילונית? הרי הצפירה זה מנהג גויים שהגרמנים המציאו אותו, במקום לקרוא תהילים לעילוי נשמת החיילים ונספיי השואה אתם מכריחים אותנו לעמוד כמו עמודים, וכי זה מה שהם רוצים שנעמוד להם בצפירה, אם נשאל את הנפטרים הם יגידו לנו: 'קראו תהילים, אמרו משניות, תעשו משהו לעילוי נשמתנו!'. הרי אנחנו לא מאמנים בצפירה הזו, אז למה הם כופים עלינו לעשות זאת? אין זה אלא שיש במדינה כפייה חילונית מובהקת, ובשביל לא לומר זאת בקול רם הם צועקים 'כפייה דתית'... ההגנה הכי טובה היא ההתקפה.

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

יש לנו בתורה בנבואה ובמסורה חמש הבטחות, הנוגעות לדורנו, ואנו רואים את התגשמותם וקיומם.

נבואה ראשונה: נצח ישראל - כאשר השמים החדשים וגו' כן יעמוד זרעכם ושמכם (ישעיה 50). שעם ישראל ישאר חי וקיים לנצח. עם ישראל העם הכי נרדף והוא חי וקיים, ומעצמות הכי חזקות נכחדו לנצח. **נבואה שנייה: התורה נצחית** - כמו שכתוב בשירת העדות (דברים לא) חס ושלום שתשתכן תורה מישראל (שבת קלה) כי לא תשכח מפי זרעו. והנה שרפו את התלמוד, רדפו את לומדי התורה ולא היה דור של לומדי תורה ובני ישיבות וחוזרים בתשובה שלמה כמו הדור הזה. **נבואה שלישית: עם ישראל מגיע באחרית הימים לארץ ישראל**, סוף הגלות. דוקא לאחר השואה, באו לארץ. למרות כל מסעי הצלב, הפרעות, עלילות הדם, האינקוויזיות, הרדיפות והשמדות לאורך כל הדורות. **נבואה רביעית: השבת קודש** נצחית בני ובין בני ישראל אות היא לעולם!

נבואה חמישית: שבועה נשבע הקב"ה שהכותל לא יחרב לעולם. ואכן, הכותל המערבי שרד אלפי שנים, חרבנות, הישיבות נשרפו, כל הרובע הירדנים, הישיבות נשרפו, וכל הנבואות הללו קיימות אלפי שנים, ואנו זוכים לראות בקיומם.

והנה, סוף סוף עם ישראל חוזר אחר אלפי שנים לארץ הקודש, ושלטון הערב רב שמקבל את פניהם משיל מהם את התרי"ג מצוות, עוקרים את התורה ונותן שלוש מצוות. שראשי התיבות שלהם זה דיצה ד'גל צפירה וה'מנון:

דגל - לא פעם ולא פעמיים, שרפו החילונים ספרי תורה, עשרות פעמים. הודעה ברדיו זהה. זכורנו לפני שנים, אנשי מר"צ שרפו מזוזות בקרית גת, הודעה ברדיו זהה. אבל אם ילדים שרפו דגל? כל המדינה רועשת, ברדיו בטמבלוויזה בעיתונות. שרפו דגל! השם ירחם! ולמה זה כל כך מבעית אותם? כי ההגנה הכי טובה זה ההתקפה, הם יודעים שהורידו את עם ישראל לסמים ולרצח ולכל דבר אסור, הרסתם את הבנים והבנות, הרסתם את החינוך, והם מודים שהרסו את החינוך, חורבן עולם! לכן מחפשים אותנו כדי שיוכלו להתקיף "החרדים האלה".

צפירה - מחפשים בנרות חרדים שלא עומדים בצפירה, ומצלמים ועושים רעש, וכל הארץ רועשת! חרדים לא עמדו בצפירה. נוסעים בשבת שמחללה מות יומת, לא נורא! חמץ בפסח, לא נורא! טרפות לא

רבע חושבים עמ' 4

פרשת השבוע עמ' 3

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

פגיעה בכבוד התורה

אך הרב השיב בתשובה מנומקת ונוקבת: 'על כבודי כהרב מברייסק - אני מוחל גם מוחל. על כך שפגע בי באופן אישי - מחלתי וסלחתי עוד לפני שבא לפני לבקש את סליחתי... אך שימו לב כי מה שגרם לו לבוא לבקש סליחה - היא העובדה כי התברר לו שפגע ברב מברייסק, אך לולא מעמדי כרב, אילו הייתי יהודי מן השורה - היה עובר לסדר היום...'

ואז הוסיף הרב והרעים בקולו: 'זו פגיעה ביהדות כולה! החשיבה כאילו הבעיה לפגוע היא רק ביהודי בעל מעמד - היא פגיעה בערכם של היהודים כולם, היא פגיעה בערכי היהדות הבסיסיים. אינני יכול ואינני מוסמך לסלוח על הזלזול במהות היהדות, אינני רשאי למחול למי שחש כי פגיעה ביהודים פשוטים הינה דבר מתקבל על הדעת!'

הנוכחים כולם האזינו לדברי הרב בקשב, ודבריו נכנסו לליבם, והותירו לנו מסר עד ימינו אלה: כי אין דבר כזה יהודי פשוט או מכובד, אין אדם שבו מותר לפגוע ואדם אחר בו אסור לפגוע. איננו מכבדים אנשים כי אנו פוחדים מהם, רוצים למצוא חן בעיניהם, מבקשים מהם משהו...

אנו מכבדים יהודים, באשר הם יהודים, כי הם יהודים! אין קשר למעמדם, אין קשר למצבם, יש קשר לעובדה כי הם בני אדם, כי הם זקוקים וזכאים ליחס הולם ומכבד, להתייחסות נאותה ומעריכה.

בימים אלה, נשנן את המסר העולה מדברי הרב מברייסק, נקרב אותו לליבנו: כל יהודי זכאי לכבוד, בכל אדם עלינו לנהוג באופן מכובד, להיזהר מלצער, להימנע מלפגוע, לדאוג לכבודו. לא בגלל שהוא יהודי נכבד ורם מעלה, אלא בגלל שהוא יהודי, בגלל שהוא יהודי!

איזו אישיות חשובה, רב נערץ או אחד מגדולי הדור הוא נחפז לרדת ראשון מהקרון, דחף קצת פה וקצת שם, והנה הוא במרכז העניינים... 'הרב מברייסק אמור להגיע?!' - שאל בהפתעה את אחד מהנוכחים. 'כן כן, התכנסנו כולנו לכבודו, לקבל את פניו של גדול הדור', השיב הלה בהתרגשות. 'הוא אמור לרדת כל רגע מהרכבת הזו... הנה, הנה... אני כבר רואה אותו!' - הוסיף האיש בפנים זורחות...

הנער נעמד על קצות אצבעותיו, הטיב את ראייתו והביט ביורדים מהרכבת. לפתע הסמיק והחוויר, וכמעט שנפל ארצה מתעלף... היהודי המבוגר בו התעלל בדרך, אותו יהודי כפוף שהיה הקרבן למעשה הקונדס שלו - אינו אלא רבי חיים מברייסק, גדול הדור המפורסם, ענק הרוח בעולם היהודי כולו...

אין מילים לתאר את ההלם, את הבושה, את חוסר הנוחות ואי הנעימות. נכון, הוא נער שובב הרבה ואולי גם גס קצת, אבל בשום שלב לא התכוון לפגוע בכבודו של גדול הדור... הוא פנה מבוייש לפינת תחת הרכבת וכאילו ביקש שהאדמה תבלע אותו מבושה...

רק בשעת לילה מאוחרת, העז להתגב לבית האכסניה בו השתכן הרב מברייסק. בפנים חיוורות כסיד ובברכיים כושלות, נפל לרגליו והחל לבקש את סליחתו. 'כבוד הרב', ביקש בתחנונים, 'לא ידעתי כי אתם הרב מברייסק, לא שיערתי שאני חומד לצון לגדול הדור אנא, שהרב יסלח וימחל לי...'

'לא ולא!' - השיב לעומתו הרב, 'אינני יכול לסלוח לך, הן לא פגעת בי - פגעת ביהדות כולה!' הכל עמדו מסביב המומים. מקורבי הרב כמו גם הנער, עמדו משתאים לנוכח הדברים. 'אמרתי משהו על היהדות? אימתי פגעתי ביהדות?! מדוע הרב אינו יכול לסלוח לי?!' - שאל הנער מופתע ומבוהל...

בתחנת הרכבת בעיירה הקטנה, המתינו שניים לרכבת הנוסעת לעיר מרוחקת. עם שקשוק קול הרכבת ניתן האות, והשניים עלו על הקרון שנפתח לקראתם, וחיפשו מקום ישיבה.

שני מקומות צפופים וצמודים נותרו על הקרון. הצעיר שביניהם, עלם צעיר כבד משקל וגס רוח - מיהר להיכנס למושב הפנימי, והותיר ליהודי המבוגר - אותו לא הכיר, את המקום שלצידו. הלה מיהר להתיישב במקום הפנוי, והרכבת המשיכה בנסיעתה.

האיש המבוגר, היה רזה וצנום, כפוף קומה מעט וזקן הדור לו. הנער הצעיר החליט לחמוד לו לצון, ולאורך הדרך החל להתרווח בכסאו עוד ועוד, תוך שהוא מצמצם את שטח המושב של היהודי המבוגר. הוא לא בחל בשום דרך, פעם התעטש ופעם השתעל, פעם התרווח ופעם התמתח - התוצאה היתה שווה: מושבו של הצעיר הלך והתרווח, מושבו של המבוגר הלך והצטמצם...

בתחילה, היה ניתן לחשוב שהצעיר לא שם לב לתוצאות מעשיו. אך בנקופ שעות הנסיעה וככל שהמבוגר הלך ואיבד אתוחים ניכרים ממקום מושבו - כבר היה ברור כי הנער זומם מעשה קונדס...

וכן אכן היה. באחד מעיקולי הדרך, כשהרכבת הישנה רעדה וקיפצה בינות לאבני החצץ, דחק הצעיר עוד מעט את המבוגר, אשר נפל מהמושב והשתטח ארצה. הנער החל לצחוק בקול ממשובת הנעורים שביצע, ואילו היהודי המבוגר נעמד בפינת הקרון, והמתין כבר לסיום הנסיעה המתישה והלא נעימה...

כשהגיעו לתחנת היעז, עוד מחלון הרכבת היתה ניכרת תכונה רבתי. מאות יהודים עמדו נרגשים, מהם שהביאו עימם את ילדיהם. מעל התחנה נתלה שלט: 'ברוכים הבאים למרן הגאון רבי חיים מברייסק שליט"א. רבא דעמיה, מדברנא דאומתיה, בריך מתייק לשלם...'

הנער הצעיר הביט בתכונה החגיגית, ובהה בה בחוסר הבנה, הן לא ידע כי אמורה להגיע לכאן

"הנער החל לצחוק בקול ממשובת הנעורים שביצע, ואילו היהודי המבוגר נעבד בפינת הקרון והמתין כבר לסיום הנסיעה..."

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב אשר קובלסקי כנסו לאתרנו: <http://Rabenu.com>

קבעת עיתים לתורה?

נפתחה ססגנת לימודי ערב עבור בוגרי ישיבת העמלים לסתרתם בזימק חברים ובאווירה פיוחדת

ימים א' - ה' בישיבת 'אור דוד'

רחוב המכבים 108 בני ברק (ליד קניון אילון)

לפרטים נוספים חייגו: 050-415-90-59

פרשת שבוע

הרב משה דיין

מצות ספירת העומר

בפרשתנו אנו קוראים את פרשיות המועדים, כאשר בתוכם יש את מצות "ספירת העומר" שנוהגת בימים אלו, ממחרת יום טוב הראשון של פסח במשך שבועה שבועות עד חג השבועות. התורה מדגישה 'וספרתם לכם' ויש להתבונן מהי משמעות הדגש 'לכם'.

המפרשים מסבירים את הפסוק בדרך דרש "שבע שבתות תמימות תהינה" כי שבע שבתות מסמלות את "ימי שנותינו בהם שבועים שנה" ולכן "וספרתם לכם" שבע השבתות יהיו בספירה ובמנין. ימיו ושנותיו של אדם צריכים להיות חשובים מאד אצל האדם, למען לא יגע לריק ולא יוליד לבהלה. כל רגע יקר באשר הוא הולך ולא ישוב, מה שעבר לבטלה שוב אי אפשר להשיב, ולפיכך צריך הזמן להיות ספור ומנוי.

אולם יש להבחין בין שני סוגי ספירות. יש ספירה של קופאי, ויש ספירה של בעל הבית. קופאי שעובד בבית מסחר אף הוא סופר ומונה את הכסף שבסוף יום העבודה, גם בעל הבית סופר את הסכום שהצטבר אבל אינה דומה ספירת הפועל לספירתו של בעל הבית. בעל בית המסחר כשסופר הוא יודע שזהו רכושו, ואם הספירה מורה תוצאה חיובית הוא שמח. וכשהספירה היא בתוצאה שלילית, הוא מצטער ומחפש היכן היתה הטעות ומחפש עיצות להגיע להשגים יותר מוצלחים. אבל הקופאי שהוא רק פקיד העושה עבודה מיכנית בספירתו, לא לו השמחה ולא לו הצעה. כי אין הספירה נוגעת בעצם כלל אליו, וכמובן שאין לו שום הפקת לקחים לעתיד.

כך גם בחיי האדם: יכול אדם לספור את מנין ימיו ושנותיו כאותו פקיד זר שלא לו נוגע הדבר ולכן נאמר "וספרתם לכם" ובגמרא אמרו "וספרתם לכם" שתהא ספירה לכל אחד ואחד. כל אחד ואחד צריך להרגיש שזוהי ספירה של בעל הבית, ספירה הנוגעת לו לעצמו חשבון שלו ולא של מי שהוא אחר.

בספר 'מטמונים' מוסיף הנה נחלקו הראשונים (תוס' מנחות סו) אם כל ימי הספירה הם מצוה אחת, ואם שכח ודילג יום אחד אינו יכול להמשיך לספור, או שכל יום היא מצוה לעצמה, ואם דילג יום אחד יכול להמשיך. ומחלוקת זו לא הוכרעה, ולכן נפסקה ההלכה אם דילג יום אחד ממשיך לספור אך בלא ברכה.

ומבאר על דרך הדרש: יש כאן ביטוי לשני התפקידים שיש ליהודי. מצד אחד מלכתחילה צריך הוא לדרוש מעצמו שלימות, לדעת שכל הימים הם רצף אחד, כל יום קשור לשני ואם מדלג ומרפה יום אחד הוא מפסיד את השלימות והתמימות, והוא מעוות שלא יוכל לתקון. אך מצד שני אם חלילה נכשל והפסיד יום, לא יתייאש אלא יתחיל מחדש. כי לכל יום יש חשיבות גדולה גם כשהוא יום בפני עצמו.

הרב אומר מעודה

הדלקת נרות שבת

א. הנוסח המדויק של ברכת ההדלקה הוא "אשר קדשנו במצוותיו וצוונו, להדליק נר של שבת". ויש שמוסיפים לומר "נר של שבת קודש", ובדיעבד תיבת "קודש" אינה הפסק בין הברכה להדלקה כיון שהיא מעניין הברכה, אבל לכתחילה תברך "להדליק נר של שבת" וכן הוא המנהג הנכון.

ב. לאחר שהנשים יברכו וידליקו הנרות לשבת יעצמו עיניהם (ויש טעם בעצימת העיניים על פי הסוד) ויפרסו כפות ידיהם אל מול פני הנרות, ויתפללו לה' יתברך שבזכות המצווה הזאת שיזכו לאריכות ימים עם בעליהם, ושיזכו לבנים הגונים תלמידי חכמים יראי ה' וחושבי שמו, ושנזכה לגאולה השלמה במהרה בימינו אמן.

ג. כלה המדליקה נרות שבת בפעם הראשונה, אין לה לברך ברכת "שהחיינו", ואם תברך עוברת בזה על איסור ברכה שאינה צריכה, והסיבה לכך היא שאין מברכים ברכת שהחיינו אלא על מצוות הבאות מזמן לזמן כמצות נר חנוכה, סוכה, לולב וקריאת מגילת אסתר (ולכן גם אין הכלה רשאית לברך "שהחיינו" על טבילתה הראשונה, וכן אין לנער הבר מצוה לברך שהחיינו בפעם הראשונה שמניח תפילין)

ד. אף על פי שיש הסוברים שרשאית לברך שהחיינו, הרי הכלל בידינו לומר ספק ברכות להקל ולכן לא תברך שהחיינו. ואם בכל זאת רוצה לברך, תיקח בגד חדש ששמחה בלבישתו הראוי לברכת שהחיינו, ותברך עליו שהחיינו קודם ההדלקה ואחר כך תברך על הדלקת הנרות.

ה. אין להקדים כל כך להדליק נרות שבת בעוד היום גדול, שכיון שאז הזמן רחוק מזמן כניסת השבת ואם תדליק בזמן זה אינו ניכר שהנרות לכבוד השבת, ואינה יוצאה ידי חובת הדלקת הנרות.

ו. הזמן המוקדם ביותר להדלקה הוא מפלג המנחה ואילך (זמן זה מתפרסם בלוחות הזמנים, והוא בערך שעה ורבע קודם השקיעה) ויכולה להדליק בתנאי שתקבל עליה אז את השבת, והמנהג הוא להדליק את הנרות עשרים דקות קודם שקיעת החמה, ואם לא הספיקה להדליק אז, יכולה להדליק את הנרות עד כחמש דקות לפני שקיעת החמה, ואם לא הדליקה עד שקיעת החמה לא תדליק כלל.

ז. יש מנהג בירושלים להדליק הנרות ולקבל שבת ארבעים דקות קודם השקיעה, וצריך לדעת שמנהג זה הוא לפי מנהג אחינו האשכנזים, אבל לדעת חכמי הספרדים המנהג גם בירושלים הוא לקבל שבת עשרים דקות קודם השקיעה כבכל ערי ישראל. וספרדי שנהג כמנהג האשכנזים בזה והיה מקבל שבת 40 דקות קודם השקיעה משום שחשב שכך הוא מנהג ירושלים, רשאי מן הדין לבטל מנהגו בלי התרת נדרים כיון שנחשב לנדר בטעות שאינו נדה, כיון שלא ידע שלדעת חכמי הספרדים המנהג הוא 20 דקות קודם השקיעה ומכל מקום הנכון הוא שיעשה התרה על מנהגו.

ח. אישה ששכחה להדליק נרות שבת וגם האור בבית מכובה ונזכרה בבין השמשות (שהוא הזמן שבין השקיעה לצאת הכוכבים, ושיעורו הוא 13 וחצי דקות זמניות לאחר השקיעה) מותר לומר לגוי להדליק בתוך זמן זה את אור החשמל ואת הנרות להאיר את הבית לכבוד שבת, ולא תברך כלל. והסיבה לכך היא כיון שאין שליחות לגוי ולכן אין שייך כאן הכלל שאמרו חז"ל "שלוחו של אדם כמותו" לדון שיכולה לברך.

ט. ואם שכחה להדליק נרות שבת אבל אור החשמל היה דלוק בבית, אין לה לומר לגוי להדליק נרות בשמן או שעוה כיון שהבית מואר כבר, יש איסור לישראל לומר לגוי לעשות בעבורו איסור שבת.

י. אשה שרגילה להתפלל מנחה בכל יום, יש לה להתפלל מנחה ביום שישי קודם הדלקת הנרות, ובפרט אם היא מתכוונת לקבל שבת בהדלקת הנרות, כי אחר שקיבלה שבת ועשתה אותו קודש לא ראוי שתעשנו חול להתפלל מנחה של חול, ומכל מקום אם שכחה והדליקה נרות שבת תחילה, אפילו אם התכוונה לקבל שבת עליה בהדלקת הנרות יכולה להתפלל מנחה אחר כך.

יא. והסיבה לכך היא, לפי שנחלקו הראשונים גבי אדם שקיבל על עצמו שבת האם מותר לו לעשות קודם שקיעת החמה איסורי דרבנן לצורך מצוה, וכתבו האחרונים לחלק, שאם קיבל שבת עם כל הציבור אסור, ואם קיבל על עצמו שבת ביחידות מותר, וכל שכן שמותר אז להתפלל מנחה שאין בזה אפילו איסור דרבנן, ולכן בדיעבד אם כיוונה לקבל שבת בהדלקת הנרות, או כל אדם שקיבל שבת ביחידות, או שהדליקו נרות בזמן פלג המנחה והוכרחו לקבל שבת בהדלקה, ונזכרו שעדיין לא התפללו מנחה, רשאים להתפלל מנחה.

בכמה זמן אנו מגבשים דעה על בן אדם?

האובייקט. ומה אם החתול מפהק, קופץ או סתם בלי זנב? לכן, הלכו והראו למחשב 150,000 תמונות של חתולים מכל הצדדים. כן, מאה חמישים אלף חתולים. ככל הנראה הרבה יותר חתולים ממה שנראה בכל החיים שלנו כאנשים בוגרים. ועדיין, בזוויות מסוימות המחשב טעה בזיהוי.

והמח האנושי? כל ילד קטן בן שנה - שנתיים מזהה חתול בקלות, גם אם החתול רק מציץ עליו מתוך פח האשפה. עם איזה כלי? התבניות של התת מודע.

זוהי רק דוגמא מזערית לשימוש הגאוני שהמח האנושי שלנו עושה עם תבניות מוחיות. תחשבו על קריאה, אכילה, דיבור, רכיבה באופניים ועוד אלפי פעולות שאנו מבצעים באופן אוטומטי במשך היום.

הבעיה של האוטומט הזה שגם **לחרוץ דעה על אנשים**, אנו עושים באופן אוטומטי וזה תוך 39 אלפיות השנייה.

לא לחינם ישנן כמה וכמה הלכות ברמב"ם, כיצד יקבל הדיין את 2 המתדיינים לפניו: לבושים בבגדים זהים, יושבים בשווה וללא העדפה, מדברים בשווה וכו'. כדי שחלילה, הדיין לא יקבל רושם ראשוני מוטעה על אחד מהם. (רמב"ם הלכות סנהדרין, פרק כ"א, חינוך מצוה עד ועוד).

ובעצם, כולנו דיינים. עובד חדש מגיע למשרד ומיד אנו "שופטים" אותו. שכנים חדשים בבניין ומיד יש מי שיקטלג אותם. חתן נכנס למשפחה, סתם פגישה אקראית או כל מכש ומיוחד עם אנשים פחות מוכרים לנו, המח האנושי ירצה "להקל" עלינו ולשלוף מהאוטומט וללא כל בדיקה רצינית, איזה תבנית שנראית לו מוכרת, ולהטעות אותנו, כאילו אנחנו כבר מזהים את מי שמולנו.

39 אלפיות השנייה.

זהירות. בואו לא נמהר לשפוט רק לפי רושם ראשוני, ניתן למי שמולנו את הצ'אנס להכיר אותנו באמת.

האם אנו זקוקים לשיחה של שעה עם אותו אדם? אולי חצי שעה? האם זה ענין של דקות או אולי אפילו שניות?

שום דבר. אפילו לא שניה! **39 אלפיות השנייה.** זה הזמן בו אנו מגבשים רושם ראשוני ואת דעתנו הנחרצת על האדם שאנו פוגשים!! מפחיד!!

פרופסור משה בר, הנחשב לחוקר המח המוביל בארץ, והאיש שאחראי על 40 מעבדות פורצות דרך בחקר המח, יצא לבדוק את העניין לפני כמה שנים. הוא הכניס אנשים למעבדה והציג בפניהם תמונות של פרצופים במהירות גבוהה. לאחר מכן הם נשאלו האם הם אמינים? 39 אלפיות השנייה נדרשו לאנשים לקבל דעה ראשונית על מישהו. הניסויים הרבים כללו גם חיבור של נחקרים לאלקטרודות וסריקת MRI.

בגדול, המח האנושי לא אוהב להתאמץ, הוא אוהב לעבוד עם **תבניות קבועות**. תבניות שיושבות בתת מודע שלנו ושולפות באופן אוטומטי את הידע שנרכש במשך השנים על כל דבר חדש שאנו נתקלים בו.

זה נשמע מסובך, אבל זה גאוני. כשניסו ללמד מחשב לזהות חתול, חשבו, כמה קשה זה כבר יכול להיות? אחרי הכל, חתול הוא פשוט אוסף של צורות וצבעים. הכניסו לאלגוריתם של המחשב בשפה מתמטית שהפנים של חתול הן עגולות, גוף שמנמן, שתי אוזניים מחודדות, זנב ארוך, וזה היה נראה בסדר גמור. אבל מה עם החתול הוא מכורבל? עכשיו צריך להוסיף עוד צורה ונקודת מבט למודל

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אורי דוד
למנוח הרצאות הרב כנסי לאתרנו: Rabenu.com

רוצה לטעום טעמה של תורה?

הנך מוזמן לבוא וללמוד בישיבתנו הקדושה
בראשות

הרה"ג **דניאל זר שליט"א**

ביחד עם צוות נרחב של תלמידי חכמים ואברכים

המלמדים ומרוממים את בני הישיבה בתורה

ויראת שמים עם יחס אישי ומתוך הארת פנים

ארוחות ברמה גבוהה, חדרי מגורים נקיים וממוזגים,

יציאה לטיולים ובריכות, מחנה קיץ ועוד.

☎ **03-5701212**

📍 **המכבים 108 בני ברק**

✉ info@rabenu.com

